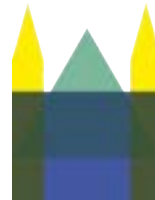
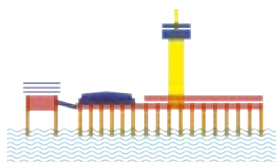

Jaarverslag 2022

Platform STAD

In gesprek over de stedelijke ontwikkeling van Den Haag

Inhoud

Terugblik 2022 – Samen werken aan Den Haag	3
1. Over Platform STAD.....	4
2. Programma 2022: hoofdlijnen	5
3. Programma 2022: activiteiten.....	7
4. Communicatie	16
5. Partners	20
6. Financiën	21

Terugblik 2022 – Samen werken aan Den Haag

In 2022 stonden in de werkzaamheden van Platform STAD onder andere het stadmaken, de verkiezingen, aandacht voor *Ruimte voor werk*, en ruimtelijke kwaliteit centraal. We konden na Corona gelukkig weer een reeks fysieke bijeenkomsten organiseren die leidden tot veel netwerkgelegenheid, inspiratie en het uitwisselen van standpunten.

Dit was onder andere van grote meerwaarde bij de bijdrage die Platform STAD gaf aan de Haagse stadmakerbeweging en het thema placemaking. Als mede-curator van het stadmakersfestival hebben we een belangrijke bijdrage geleverd aan het samenbrengen van Haagse initiatiefnemers en professionals rondom het 'samen stadmaken'. En in diverse stadsdelen organiseerden we inspiratiesessies over placemaking, waarbij veel initiatieven het podium kregen.

Rondom het meerjarige thema *Ruimte voor werk* zijn gesprekken georganiseerd en columns geschreven. Begin 2023 volgen nog enkele sessies waarna alle resultaten in een publicatie en een STADgesprek worden gedeeld. Zo positioneren we dit onderwerp in het publieke gesprek, als aanvulling op de (terechte) aandacht voor de Haagse woonopgave.

In 2022 stond ruimtelijke kwaliteit centraal in het STADgesprek over het CID en op de omgang met Post65 architectuur tijdens de Dag van de Architectuur. Ruimtelijke (ontwerp) kwaliteit was ook een criterium bij de uitreiking van de 2e Haagse Openbare ruimte Prijs, de HOP. Een vijfköppige jury reikte de juryprijs uit, zo'n 700 Hagenaars en Hagenezen stemden voor de publieksprijs.

Tijdens het Verkiezingsdebat werden veel lijsttrekkers aan de tand gevoeld. Platform STAD organiseerde sessies over flexibel wonen, de circulaire stad, en mobiliteit in Den Haag Zuidwest. En in de 2^e helft van het jaar werd een STADatelier voor het Heeswijkplein gehouden, waarvan we de resultaten begin 2023 verwerken in een tijdelijke, fysieke opstelling aan datzelfde plein.

Bij dit alles wordt regelmatig samengewerkt met partners. Zo hebben we in oktober samen met de Haagse Vastgoed Kring en de Social Club Den Haag een sessie georganiseerd over de vraag '*Hoe gaat Zuidwest werken*'. We zijn actief deelnemer aan het Den Haag SREEEK netwerk. En we hebben klankbordsessies met diverse maatschappelijke partners en de gemeenteraad georganiseerd, die tot ideeën hebben geleid voor de verdere programmering van Platform STAD.

Dit alles met als doel het gesprek over de Haagse stedelijke ontwikkeling door de uitwisseling van woorden, beelden, ideeën en contacten te verrijken.

Bram Heijkers - Directeur Platform STAD

1. Over Platform STAD

Platform STAD organiseert het onafhankelijke & publiek-professionele gesprek over de stedelijke ontwikkeling en architectuur van Den Haag. We agenderen, stellen vragen en activeren kennis. We geven een impuls aan de ontwerpcultuur in Den Haag en zorgen dat nieuwe inzichten landen in de stad en beweging creëren. En we brengen met onze activiteiten diverse mensen en partijen samen: bewoners, ambtenaren, ontwikkelaars, ondernemers, onderzoekers, ontwerpers, bouwers.

Steeds blijkt dat elkaar zien, spreken en naar elkaar luisteren zorgt voor meer begrip voor elkaars standpunten en meer kwaliteit in plannen. Onze STADgesprekken, STADconsults, ateliers en andere werkvormen leiden tot nieuwe inzichten, handvatten en (on)gevraagd advies voor de ruimtelijke kwaliteit van Den Haag.

Partners

Platform STAD werkt daarbij samen met meerdere overheden en stakeholders uit Den Haag. In 2022 waren dat onder andere de gemeente Den Haag, de STADpartners AM, BPD, ERA Contour, Haag Wonen, Heijmans, Staedion, STEBRU, Synchron, Syntrus Achmea, en Van Wijnen. We hebben specifiek samengewerkt met de Haagse Vastgoed Kring en de Stichting Wonen in Den Haag, en diverse samenwerkingsverbanden van actieve Haagse bewoners en ondernemers.

Financiering

Het budget van de onafhankelijke stichting Platform STAD is samengesteld uit een subsidie van de gemeente Den Haag, de financiële bijdrage die de Platform STADpartners jaarlijks doen, opdrachten en (onderzoeks-)fondsen zoals het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Doelgroep

In het behalen van haar doelstellingen richt Platform STAD zich voornamelijk op:

- Professionals en bestuurders die werkzaam zijn bij stedelijke stakeholders als corporaties, ontwikkelaars en ontwerpers
- Ambtenaren, raadsleden en bestuurders van lokale, regionale, provinciale en rijksoverheden
- Bewoners, ondernemers en belanghebbenden, initiatief- en projectgroepen op gebied van stedelijke ontwikkeling
- Onderzoekers en adviseurs, studenten en medewerkers/docenten van stedelijke opleidingen en kennisinstellingen

Bestuur en organisatie

Platform STAD is een stichting met een bestuur op afstand. Het bestuur bestaat uit:

- Gemma Smid-Marsman (voorzitter), gemeente Dordrecht
- Bregit Jansen (penningmeester), Haag wonen
- Edward van Dongen (secretaris), ERA Contour
- Jeroen Geurst, Geurst en Schulze Architecten

Platform STAD werd geleid door directeur Bram Heijkers. In 2022 waren verder werkzaam projectleider Isabel Driessen (januari - juni), Leo Oorschot (maart - oktober) en programmamaker Iris Nibbering (vanaf september). De vaste medewerkers waren werkzaam voor 1,28 fte. Daarnaast is op

freelance basis samengewerkt met Judith Schotanus, Gerwin van Vulpen, Sandra Schluchter en Vince de Jong. Zij hebben in uren gerekend zo'n 0,5 fte bijgedragen.

2. Programma 2022: hoofdlijnen

Platform STAD sluit aan op de actualiteit en onderscheidt een aantal thema's die deels gericht zijn op het huidige werkjaar en deels om een meerjarige programmering vragen. In alle gevallen gaat het om thema's waarop agendering, inhoudelijke verdieping of verbreding van betrokken partijen nodig zijn. Platform STAD kijkt vanuit de fysieke inrichting van de stad en neemt daarbij sociale, culturele, economische en ecologische factoren mee. Zo ontstaat een integraal perspectief op de stad. We werken vanuit drie perspectieven:

1. STADsontwerp

Het ontwerp van de fysieke stad vormt een belangrijke basis voor de ervaren identiteit, ruimtelijke kwaliteit, aantrekkelijke leefomgeving en het functioneren van de stad Den Haag.

2. STADsleven

Vervolgens wordt in een stad samengeleefd, gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Hoe doen we dat (idealiter) in Den Haag, de stad van recht en Vrede?

3. STADstromen

Tot slot functioneert een fysieke, levendige stad alleen als er voldoende energie, water en vervoer door heen stromen, en creëert ze verschillende reststromen die hergebruikt of afgevoerd moeten worden.

De perspectieven gebruikt Platform STAD als bril waarmee verschillende thema's worden uitgewerkt. In haar Jaarplan 2022 had Platform STAD vervolgens een zestal thema's geprogrammeerd:

Omgevingswet en identiteit van de ruimtelijke kwaliteit van Den Haag

- De thematiek rondom het inhoudelijk laden van begrippen als Haagse ruimtelijke kwaliteit en Haagse schoonheid, het ruimtelijke kwaliteitssysteem waaraan het komend jaar wordt gewerkt.;
- De interactie tussen de stad en de invulling van de Omgevingsvisie en -wet die in 2022-2023 plaats gaat vinden.

Circulariteit

- Hoe ziet een circulaire stad eruit? Platform STAD gaat in gesprek met experts en stakeholders op het gebied van de circulaire transitie om de knelpunten en kansen voor Den Haag in kaart te brengen en de ambities scherp te stellen.

Ruimte voor werk

- Hoe kan de Haagse economie een impuls krijgen, gezien vanuit (1) het aanbod van voldoende, betaalbare werkruimte, (2) de borging van voldoende bereikbare werkplekken voor lager opgeleiden, en (3) het verrijken van een toekomstbestendig economisch profiel waarin diverse fysieke, economisch en sociale opgaven optimaal worden afgestemd.

Samen stadmaken

- Platform STAD is mede-curator van het Stadmakersfestival 2023 en we organiseren in opdracht van de gemeente Den Haag een serie inspiratiesessies rondom placemaking.

Inclusief wonen en woonculturen

- Veel starters (jongeren, gescheiden ouderen, mensen die uit de ggz komen, statushouders, migranten) op de woningmarkt zoeken een woning. Hoe kan hun woningvraag beter aansluiten op het aanbod en de programmering van woningen? Waar zitten dan de knelpunten als we kijken naar beleid, financiering, geschikte locaties en betrokken partijen?

Mobiliteit in Zuidwest Den Haag

- Beter (openbaar) vervoer kan een katalysator zijn voor de economie en levendigheid in Den Haag Zuidwest. Maar hoe maken we dat concreet mogelijk?

Op al deze thema's zijn activiteiten georganiseerd, waarbij in 2022 met name veel energie is gestoken in bijdragen aan het samen stadmaken via het stadmakersfestival en een reeks inspiratiesessies rondom placemaking. Zie ook het activiteitenoverzicht hieronder. Alleen op het thema van de Omgevingswet is ondanks diverse voorbereidende gesprekken met de gemeente geen concrete actie voortgekomen. Dit had mede te maken met onduidelijkheden en een geringe (publieke) voortgang op dit onderwerp.

Actualiteit

Naast deze thema's sluit Platform STAD waar mogelijk aan op de actualiteit door relevante kwesties te agenderen. Denk in 2022 onder andere aan een STADgesprek over het strategische ruimtelijke kwaliteitskader in het CID.

3. Programma 2022: activiteiten

Platform STAD organiseerde en stimuleerde het denken, doen en debat over stedelijke opgaven van Den Haag in 2022 door het inzetten en ontwikkelen van de volgende typen activiteiten:

1. *STADgesprekken*; publiek toegankelijke bijeenkomsten die een Haagse opgave uitdiepen met 80-250 professionals, ontwerpers, ambtenaren, bewoners en marktpartijen
2. *STADconsults*; inhoudelijke expertmeetings met circa 15 genodigde ambtenaren, architecten, ontwikkelaars, beleggers en deskundigen uit of juist van buiten Den Haag
3. *STADateliers en verkenningen*; ontwerpmanifestaties waarin meerdere jonge en ervaren architecten, stedenbouwkundigen en wetenschappers nieuwe ideeën genereren voor een Haagse locatie
4. *STADpartnerbijeenkomsten*; besloten inhoudelijke bijeenkomsten met STADpartners en gemeentelijke vertegenwoordiging, die publiek-private samenwerking bevorderen
5. *Haagse Openbare ruimte Prijs HOP (eens per 2 jaar)*; een prijs die afwisselend gaat naar de beste professionele openbare ruimte initiatieven, en dan weer naar initiatieven vanuit de buurt, bewoners en ondernemers.

De resultaten van onze activiteiten worden openbaar gemaakt en zijn zichtbaar in de (online) lokale en landelijke media met diverse blogs, artikelen en mediaoptredens.

Platform STAD bereidt de bijeenkomsten inhoudelijk zeer gedegen voor, nodigt de sprekers uit, zorgt voor de organisatie en de communicatie. Ook de gespreksleiding wordt in eigen hand gehouden.

Werk sessie Mobiliteit in Den Haag Zuidwest

Wanneer: 11 januari 2022, 20 deelnemers, online via teams

Deelnemers: Diverse vertegenwoordigers vanuit gemeente, ontwikkelaars, corporaties en wetenschap

Inhoud: De werksessie vormt de voorbereiding voor een STADgesprek over de mobiliteitstransitie en bereikbaarheid van Den Haag Zuidwest, bekeken vanuit de kwetsbare sociaaleconomische positie van bewoners – mobiliteitsarmoede –, de ruimtelijke structuur en ligging van Zuidwest in Den Haag. Hoe kunnen we dit thema in een STADgesprek bespreken? Tevens biedt het gesprek de deelnemers onderling gelegenheid om inhoudelijk bij te praten.

Organisatie: Platform STAD i.s.m. Gemeente Den Haag, Staedion, Heijmans, Haag Wonen, BPD

Resultaat Uitwisselen van de verschillende invalshoeken vanuit verschillende relevante disciplines binnen gemeente en externe betrokkenen.

Column Ruimte voor werk en ruimtelijke schaalniveaus: wie vult de gaten?

Wanneer: 8 februari 2022

Expert: **Gert-Joost Peek** (lector Hogeschool Rotterdam, fellow Amsterdam School of Real Estate)

Inhoud: Behoud en creatie van nieuwe bedrijfsruimte gaat net vanzelf, vraag en aanbod sluiten daarvoor onvoldoende op elkaar aan. Voor een vernieuwend vastgoedaanbod zijn nieuwe aanbieders nodig, en andere rendementsdoelen en een tijdshorizon voor betaalbare bedrijfsruimte.

Resultaat: [link naar de column>](#)

Column In Den Haag moeten ook dingen gemaakt worden

Wanneer: 23 februari 2022

Expert: **Cees-jan Pen** (lector Fontys Hogeschool)

Inhoud: Plaats *Ruimte voor werk* naast aandacht voor wonen eveneens hoog op de agenda tijdens de raadsverkiezingen. Reserveer substantieel ruimte, stel circulaire ambities op, wees genuanceerd over het 'trickle down effect' en maak meer gebruik van bestaande bedrijventerreinen.

Resultaat: [Link naar de column>](#)

STADpartner bijeenkomst (besloten), Het gesprek over de stad

Wanneer: 22 februari 2022, Zaal 3

Deelnemers: **Anne Mulder** (wethouder stadsontwikkeling), **Ronald Nomes** (gemeente Den Haag), **Jeroen Laven** (gemeente Den Haag), **Annemarie Jol** (AM), **Bart Snijders** (Stebro), **Max Jeleniewski** (Staedion), **Esther Fleers** (Heijmans), **Job Posner** (Synchroon), **Kirsten Dubbelman** (HaagWonen), **Theo Rook** (van Wijnen), **Edward van Dongen** (Era Contour), **Gemma Smid-Marsman** (bestuur Platform STAD), **Bregit Jansen** (bestuur Platform STAD), **Jeroen Geurst** (bestuur Platform STAD)

Inleider: **Christine Bleijenberg** (lector Haagse Hogeschool)

Verkiezingsdebat

Wanneer: 24 februari 2022, Spui theater (60 deelnemers, max. wegens corona), ±180 digitaal [link aankondiging>](#)

Deelnemers: de lijsttrekkers van **CDA** (Hilbert Bredemeijer), **Christen Unie / SGP** (Judith Klokkenburg), **D66** (Dennis Groenewold), **DENK** (Adeel Mahmood), **GroenLinks** (Mariëlle Vavier), **Hart voor Den Haag / Groep de Mos** (William de Blok), **HSP** (Tim de Boer), **PvdA** (Martijn Balster), **50PLUS** (Geert Tomlow), **PvdD** (Leonie Gerritsen), **SP** (Lesley Arp), **VVD** (Anne Mulder)

Inhoud: de lijsttrekkers reageerden in wisselende samenstelling op 5 stellingen. Tevens heeft Platform STAD een overzicht samengesteld van diverse verkiezingsstandpunten van alle aan de verkiezingen deelnemende partijen.

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

STADconsult Ruimte voor werk, Technology Park Ypenburg TPY

Wanneer: 9 maart 2022, Technology Park Ypenburg, [link aankondiging>](#)

Deelnemers: **Stephen Hands** (TPY), **Koos van Dijken** (Platform 31), **Wim Kulik** (gemeente Den Haag), **Jac Gofers** (Promolding), **Ingrid Wakkee** (Hoge School van Amsterdam – HvA), **Caspar Toeteneel** (gemeente Den Haag), **Frans Hoffmans** (Hittech Multin), **Robert Medenblik** (Stichting Bedrijventerreinen Haaglanden), **Pieter Scholten** (MKB Den Haag), **Ad van Ginkel** (MKB Den Haag), **Anesh Kisoen** (The Hague Business Agency)

Inhoud: het consult leidde tot een zestal aanbevelingen:

1. Meer aandacht nodig voor scale-ups
2. Haak met extra ruimte en beleid aan op urgente, grootschalige transitieopgaven
3. Deel ruimte en faciliteiten
4. Kantel het beeld van de maakindustrie
5. Denk ook aan andere doelgroepen
6. Continue financiële betrokkenheid van de gemeente nodig

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

STADgesprek Vervoer tussen regio en voordeur: katalysator voor een sterker Den Haag Zuidwest

Wanneer: 14 maart 2022, 90 deelnemers, locatie Pand Zuidwest en online, [link aankondiging>](#)

Sprekers: **Bruno Bruins** (klankbordgroep aanpak Zuidwest), **Vincent Marchau** (Hoogleraar Radboud Universiteit), **Christian Rommelse** (Studio Bereikbaar), **Max Jeleniewski** (gebiedsontwikkeling Staedion), **Lilian Oskamp** (adviseur stedelijke mobiliteit gemeente Den Haag), **Pieter Baeten** (Omgevingsmanager Haga Ziekenhuis), **Piet van Herk** (Voerman Internationaal, bestuurslid VNO NCW Den Haag) **René Baron** (Programmadirecteur Den Haag Zuidwest) en **Nigel van den Berg** (Felix Sharing).

Inhoud: Hoe kunnen vervoer en betere bereikbaarheid een noodzakelijke sociaaleconomische impuls aan Den Haag Zuidwest geven? Hiervoor brachten de deelnemers verschillende opties in.

Bijvoorbeeld door nieuwe bewoners in plaats van een parkeerplek, meteen een OV abonnement aan

te bieden. Leer meer mensen fietsen, maak stallingen en kruisingen beter en veiliger, stem looproutes beter op de omgeving en het OV af. En houd rekening met noodzakelijke 24/7 bereikbaarheid voor werkenden in bijvoorbeeld het ziekenhuis. Diep in de nachts is er geen openbaar vervoer... Ook helpt het om de werkgelegenheid in de regio makkelijker bereikbaar te maken met OV en bedrijvigheid en voorzieningen naar Zuidwest te halen.

Organisatie: Platform STAD i.s.m. Gemeente Den Haag, Staedion, Heijmans, Haag Wonen, BPD

Resultaat: [Link naar uitkomsten en aanbevelingen](#)>

[Link naar weergave livestream](#) >

Kick-off stadmakersfestival (Platform STAD was medeorganisator met de gemeente Den Haag)

Wanneer: 13 april 2022, de PIP, 60 deelnemers, [link aankondiging](#)>

Inhoud: de kick-off was de start van het gesprek over de stadmakersbeweging in Den Haag. Er werd gebrainstormd, gepresenteerd en vooral heel veel gepraat over hoe we Den Haag mooier, groener en beter maken.

Resultaat: [link naar de uitkomsten](#)>

Inspiratiesessie: Laak – Impulsen aan de Verheeskade

Wanneer: 21 april 2022, 30 deelnemers, locatie Verheeskade 321 [Link naar aankondiging](#) >

Sprekers: Joost Versluijs, directeur Atenor Nederland; Nina Voets, placemaker i.o.v.

Atenor; Raymond van Bohemen, Specialist Jongerenwerk, Dat Doen Wij Ook.

Inhoud: Vastgoedontwikkelaar Atenor ontvouwt zijn plannen voor Laakhaven Centraal tijdens de inspiratiesessie voor placemaking. Het gebied dat nu gedomineerd wordt door de Megastores en de Praxis komen in de toekomst veel woningen. Vervolgens lichten Nina en Raymond hun plannen voor onder andere een tijdelijke club, de vergroening van het gebied, en een expositie van street art toe.

Organisatie: Platform STAD i.s.m. de gemeente Den Haag

Resultaat: [Link naar de uitkomsten](#) >

Stadmakersfestival (Platform STAD was mede-curator i.s.m. de gemeente Den Haag)

Wanneer: 13 mei 2022, Fokker Terminal, ±160 deelnemers, [link aankondiging](#)>

Deelnemers: het Haags Stadmakersfestival is een ontmoeting tussen stadmakers, ambtenaren, ondernemers, bewoners, financiers en vele andere belanghebbenden.

Inhoud: tijdens het festival werken meer dan 40 workshops, werksessies en andere activiteiten gehouden die tientallen ideeën, acties en resultaten opleverden.

Resultaat: [link naar de uitkomsten](#)>

Inspiratiesessie: Stadmakers PrikPils

Wanneer: 24 mei 2022, 18 deelnemers, locatie Julianaplaza [Link naar aankondiging](#) >

Sprekers: Atalay Celenk, Julianaplaza; Sara Mangroe, BESEF FF; Willem Hanhart, BRIT; Asefeh Eskandari, NOUR+; Yannik Güldner, The Spectrum.Space.

Inhoud: Vijf stadmakers (sprekers) delen hun idee of initiatief voor een mooier, socialer, groener en leefbaarder Den Haag met iedereen die inspiratie, nieuwe contacten of gewoon een gezellige namiddag met betrokken Hagenaars en Hagenezen zoekt.

Organisatie: Platform STAD i.s.m. de gemeente Den Haag

Resultaat: [Link naar de uitkomsten](#) >

STADgesprek over de omgang met Post65 architectuur (onderdeel Dag vd Architectuur)

Wanneer: 18 juni 2022, 50 deelnemers, Stadhuis, [link aankondiging>](#)

Sprekers: **Botine Koopmans** (architectuurhistoricus), **Klaas Waarheid** (Van Schagen architecten), **Max Jeleniewski** (Staedion), **Mario van Kooij** (Zecc architecten)

Inhoud: Tijdens dit STADgesprek is de vroege fase van de zogenoemde Post 65 architectuur besproken, die tussen 1965 en ongeveer 1995 werd gebouwd. Aansluitend was er een wandeling georganiseerd naar een Post 65 project van Groep 5 in de Rivierenbuurt en het tijdelijke gebouw van de Tweede Kamer.

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

STADpartner bijeenkomst (besloten), Het gesprek over de stad

Wanneer: 22 juni 2022, Vivre

Deelnemers: **Saskia Bruines** (wethouder economie), **Hettie Verheijen** (gemeente Den Haag), **Bart Snijders** (Stebro), **Max Jeleniewski** (Staedion), **Job Posner** (Synchroon), **Wicher Mol** (BPD), **Ad van Ginkel** (MKB Den Haag), **Harry Wientjens** (Economic Board The Hague), **Pieter Scholten** (MKB Den Haag), **Piet van Herk** (VNO/NCW Den Haag) **Coen Verhaegh** (Stichting Bedrijventerreinen Haaglanden), **Wessel Tiessens** (Social Club)

Inleider: **Gert-Joost Peek** (lector Hogeschool Rotterdam, fellow Amsterdam School of Real Estate)

Inhoud: De partnerbijeenkomst leverde de volgende aanbevelingen en aandachtspunten voor meer betaalbare werkruimte op:

- Wees je als betrokken partijen bewust van de specifieke kenmerken rondom het vraagstuk van werkruimte;
- Er is vooral behoefte aan duidelijkheid en zekerheid voor de langere termijn;
- Creëer op diverse plekken in de stad (grootschalige) schuifruimte voor tijdelijke huisvesting die behoeften zichtbaar maakt én letterlijk contact tussen vraag en aanbod voor de korte en middellange termijn mogelijk maakt;
- Maak serieus werk van gestapelde bedrijfspanden, al dan niet in gezamenlijk verband (shared space);
- Betrek financiers vanuit de EGS-norm, werk bij aanbestedingen voor gebiedsontwikkeling met zogenaamde 'mandjes' van diverse functies, en werk met/vanuit intermediaire organisatie die zich tussen de publieke en de private wereld in bevinden;
- Begin zo snel mogelijk met een stevige handhavingsactie om niet goed benutte bedrijfsruimte in de stad vrij te maken.

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

Inspiratiesessie: Samen werken aan een veerkrachtig Den Haag

Wanneer: 27 juni 2022, 45 deelnemers, locatie Anwar-E-Mustafa Moskee in Segbroek [Link naar aankondiging >](#)

Sprekers: Verschillende bewoners van de Noorderbeekdwarsstraat; Huib de Jong, politie Segbroek; Priscilla Vis, basisschool de Bonte Vlinder; de Chief Resilience Officer; Jesse van Velzen van het Resilience programma gemeente Den Haag

Inhoud: Stadmakers bespreken de ervaringen met het Resilience lab Noorderbeekdwarsstraat. Met het lab is de gemeente zes maanden actief aanwezig in de straat. Daar informeren en ondersteunen zij bewoners om de veerkracht van de straat te vergroten. De centrale vraag van de sessie was: welke ervaringen, tips en lessen levert de aanpak in de Noorderbeekdwarsstraat op? En is deze aanpak ook geschikt voor gebruik op andere plekken in de stad (schaalbaar)?

Organisatie: Platform STAD i.s.m. de gemeente Den Haag

Resultaat: [Link naar de uitkomsten >](#)

STADgesprek Flexibele woningschil voor onze kwetsbare bewoners

Wanneer: 6 juli 2022, 44 deelnemers, Locatie Stadsklooster. [Link aankondiging >](#)

Sprekers: **Frank Wassenberg** (Platform 31), **Matthijs van Muijen** (gemeente Den Haag **Jeroen Laven** (gemeente Den Haag), **Marnix van Delft** (Stichting Wonen in Den Haag), **Emmie van Halder** (Stadsklooster Westeinde / Stichting 488) en **Marieke Stam** (Staedion).

Inhoud: Belangrijke conclusies zijn dat lege gebouwen en kavels in Den Haag sneller en beter benut moeten worden voor flexwonen. En dat er slimmer moet worden geschakeld tussen ruimteclaims vanuit verschillende invalshoeken als wonen, economie, groen.

Om kennis operationeel te maken zouden een Kennisplatform en netwerken van professionele partijen welkom zijn met onderzoek naar de Haagse woningmarkt, woonenquête, bijeenkomsten, projectbezoeken, openbaar debat over woonkwaliteit en stimulering van de woonkwaliteit in de stad. Er zou ook meer dialoog en structuur in de overleggen moeten komen tussen marktpartijen, corporaties en gemeente met daarin een versterking van de samenwerking met andere platforms en stichtingen.

Ook kwam naar voren dat het probleem (ook) meer als een woonruimte-verdelingsvraagstuk moet worden benaderd, en dat zowel op gemeentelijk als rijksniveau een aantal regels averechts werken. En tot slot is het goed om de beeldvorming van flexwonen zoals die 10 jaar geleden nog was, te actualiseren. Techniek, uitstraling en kwaliteit van flexwoningen zijn fors verbeterd. En de doelgroep die gebruik moet maken van deze tijdelijke woonvorm is meer divers dan velen zich realiseren.

Resultaat: [Link naar de uitkomsten en aanbevelingen >](#)

Zomerborrel Haags Stadmaken

Wanneer: 6 juli 2022, 50 deelnemers, locatie Stadsklooster [Link naar aankondiging >](#)

Sprekers: Emmie Halder, Stichting 488

Inhoud: Vervolg op het Stadmakersfestival waarbij terug- en vooruit wordt gekeken: Hoe geven we na de zomer een vervolg aan de stadmakersbeweging en wat is daarvoor nodig? En Emmie Halder vertelt over de opvangfaciliteit voor 21 jongeren die ze met Stichting 488 heeft gerealiseerd in de gebouwen rond het Haagse Stadsklooster.

Organisatie: Platform STAD i.s.m. de gemeente Den Haag

Bijdrage aan ledenbijeenkomst Stichting Wonen in Den Haag SWiDH

Wanneer: 19 september 2022, 40 deelnemers, asfaltcentrale Binckhorst

Sprekers: Bram Heijkers gaf als een van drie sprekers een inleiding over de resultaten van het Platform STAD programma *Ruimte voor werk*, dat daarna werd besproken met de aanwezigen.

STADatelier Heeswijkplein 24/7 veilig voor iedereen – startbijeenkomst

Wanneer: 29 september 2022, 45 deelnemers, Locatie vm schoolgebouw Twickeldstraat en Heeswijkplein. [Link aankondiging >](#)

Sprekers en ontwerpteam: **Remy Kroeze** (Dear Hunter), **Eline Keus** (OASE stedenbouw en landschap), **Tobias Woldendorp** (WoldendorpWildervank), **Denis Oudendijk** (Refunc)

Inhoud: Platform STAD organiseert een ontwerpatelier over de veiligheid en leefbaarheid rondom het Heeswijkplein. Dit doen we met bewoners en een ontwerpteam van professionals. Zij bedenken (samen) ideeën zodat deze plek overdag en in de avond als veilig en prettig wordt ervaren. Kan een andere inrichting, alternatieve verblijfsruimtes of verlichting hier iets aan veranderen?

Resultaat: [Link naar de uitkomsten >](#)

STADgesprek Den Haag wordt circulair #1: Hoe ziet een circulaire stad eruit?

Wanneer: 6 oktober 2022, 36 deelnemers, locatie Turfmarkt, Universiteit Leiden, [link aankondiging>](#)

Sprekers: **Daniel Bieckmann** (Metabolic), **Ellen van Bueren** (TU Delft), **Thimo de Nijs** (gemeente Den Haag) en **Arjen Kapteijns** (wethouder Duurzaamheid, Energietransitie en Klimaatadaptatie)

Inhoud: Maak het concept van de circulaire stad Den Haag concreet. Een stad waarin hergebruik van materiaal de norm is. Maak gerichte analyses van materiaalstromen van buurt tot stad. Geef daarbij ook aandacht aan het circulair functioneren van gebieden. Biedt partijen vervolgens concrete opties op verschillende schaalniveaus om aan de slag te gaan, via inzicht in mogelijke maatregelen. Neem daarbij als gemeente de regie op gebiedsniveau.

Voorkom 'projectificering', teveel focus op individuele projecten die als losse, circulaire eilandjes in gebiedsontwikkelingen functioneren. Zet andere basisbeginselen centraal bij de ontwikkeling van de stad, dan alleen directe financiële waarde creatie. En leg de lat hoog! Veel ontwikkelaars en institutionele beleggers zijn van goede wil en werken mee.

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

Inspiratiesessie: Podium voor Haagse Placemakingprojecten

Wanneer: 11 oktober 2022, 45 deelnemers, locatie Grand Café Utopie [Link naar aankondiging >](#)

Sprekers: Bonnie van der Burg, Böttgerwater in Ypenburg; Guus Frenay, Living Lab Vrederust; Matthijs van Muijen, Leegwaterplein; Stephan Tas, Kleurrijk Weimarstraat; Neo de Bono, DaMoer; Romy Akkerman, Stadmaken Laak.

Inhoud: Zes Haagse stadmakers presenteren hun placemaking-initiatieven. De projecten zijn gevarieerd: van buurtinitiatief tot coöperatie en van planfase tot uitvoeringsfase. Na een korte pitch per project gaan initiatiefnemers met de genodigden in gesprek over wat goed gaat, wat anders kan en welke vervolgstappen ze kunnen zetten.

Organisatie: Platform STAD i.s.m. de gemeente Den Haag

Resultaat: [Link naar de uitkomsten >](#)

STADgesprek Kwaliteitsplan CID: Haagse schoonheid en stedelijke mix

Wanneer: 13 oktober 2022, 85 deelnemers, locatie Kinderboekenmuseum. [Link naar aankondiging >](#)

Sprekers: **Daan Zandbelt** (De Zwarte Hond) en **Tracy Metz** (journalist De Architect, NRC Handelsblad, BNR)

Inhoud: Wat wordt het karakter van het stadsbeeld van dit deel van het centrum – rondom de stations Centraal, Hollands Spoor en Laan van NOI? Tijdens dit STADgesprek bespreken we het Kwaliteitsplan CID aan de hand van een recensie van Tracy Metz en in verschillende deelsessie onder leiding van een gespreksleider en met een betrokkene bij het plan.

Organisatie: in opdracht van gemeente Den Haag

Resultaat: De uitkomsten van dit STADgesprek worden verwerkt in de definitieve versie van het Kwaliteitsplan CID. [Link naar de uitkomsten >](#)

Medeorganisator van het seminar *Hoe gaat Zuidwest werken*, i.s.m. de Haagse Vastgoed Kring en de Social Club Den Haag

Wanneer: 20 oktober 2022, 35 deelnemers, Dakota

Sprekers: **Josse de Voogd** (onderzoeker en publicist), **Bram Heijkers** (Platform STAD)

Inhoud: Na de inleidingen van Josse en Bram hebben de deelnemers gewerkt aan het concretiseren van een succesvolle aanpak voor drie cases: (1) het borgen van betaalbare werkruimtes in Ruimzicht, (2) het vinden van een tijdelijke locatie voor het Kinderboekenmuseum in Zuidwest, en (3) het verlevendigen van afgesloten binnentuinen.

Klankbordgroep #1

Wanneer: 17 november 2022, 9 deelnemers, locatie STACH, Spaarneplein 2

Aanwezigen: Willemijn de Boer, directeur Anna Vastgoed en Cultuur; Corine Keus, Bond Nederlandse Architecten; Joke Ras, Commissielid HaAC; Jos de Jong, Voorzitter Fietsersbond Haagse regio; Caroline de Jong, AVN bestuurslid; Wim Carabain, directeur Voorrall; Ad van Ginkel, vice-voorzitter MKB Den Haag; Bart Volkerijk, bestuurslid Sportadviesraad; Sabrina Lindemann, l'M Binck

Inhoud: We werpen tijdens deze klankbord een blik op de ontwikkelingen in de stad. Zitten daar ideeën of zaken tussen die binnen onze thema's passen? De aanwezigen delen hun visie hierop vanuit hun expertise en praktijkervaring.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: De klankbordgroep heeft onder meer gediend als input voor het jaarplan 2023

Klankbordgroep #2 Ontbijtsessie met de Commissie Ruimte

Wanneer: 2 december 2022, 8 deelnemers, locatie EMMA

Aanwezigen: Joren Noorlander, D66; Charlotte Cammelbeeck, PvdA; Hinke de Groot, CDA; Arjen Dubbelaar, Hart voor Den Haag; Lesley Arp, SP; Tim de Boer, Haagse Stadspartij; Kees Stassen, Secretaris commissie Ruimte; Maarten Fluit, EMMA.

Inhoud: Inleiding op Platform STAD met terugblik op de activiteiten in 2022. Gesprek over diverse onderwerpen die in de stad en daarmee in de Gemeenteraad spelen en welke verwachtingen er zijn van Platform STAD.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: De klankbordgroep heeft onder meer gediend als input voor het jaarplan 2023

STADpartner bijeenkomst (besloten), In gesprek over een Haagse stadsstedenbouwer

Wanneer: 6 december 2022, Ziinn

Deelnemers: **Robert van Asten** (wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Strategie en Europa), **Ronald Nomes** (algemeen directeur DSO), **Annemarie Jol** (AM), **Bart Snijders** (Steburu), **Edward van Dongen** (ERA Contour), **Dennis Koens** (Syntrus Achmea Real Estate), **Esther Fleers** (Heijmans), **Job Posner** (Synchroon), **Kirsten Dubbelman** (Haag Wonen), **Wicher Mol** (BDP Ontwikkeling)

Inleider: **Hilde Blank** (BVR adviseurs ruimtelijke ontwikkeling)

Haagse Openbare ruimte Prijs HOP 2022 - stadmakerseditie

Wanneer: Prijsuitreiking 8 december 2022, 70 deelnemers, locatie Musicon. [Link naar aankondiging >](#)

Sprekers: Vertegenwoordigers van de 5 genomineerde initiatieven en juryvoorzitter **Donica Buisman**

Inhoud: De tweede editie van de Haagse Openbare ruimte Prijs (HOP) zet initiatieven van bewoners, stadmakers en ondernemers in de openbare ruimte in het zonnetje. 15 inzendingen maakten kans op de juryprijs en het publiek kon stemmen voor de publieksprijs.

Resultaat:

[Algemene informatie HOP 2022 >](#)

[Alle inzendingen en nominaties >](#)

[Juryleden >](#)

[Download juryrapport >](#)

Stadmakers winterborrel

Wanneer: 8 december 2022, 40 deelnemers, locatie Musicon. [Link naar aankondiging >](#)

Sprekers: Jornt van Zuijlen, Sarah Rach, Esther Visser, Gemeente Den Haag

Inhoud: Meedenken over het conceptprogramma Haags Stadmaken 2023. Het doel van de sessie is het verder uitwerken van dit programma en het komen tot concrete acties.

Organisatie: Platform STAD i.s.m. de gemeente Den Haag

4. Communicatie

Met de bovengenoemde activiteiten bereikt Platform STAD een aanzienlijke hoeveelheid professionals, bestuurders en raadsleden, ambtenaren, ontwerpers, bewoners en onderzoekers. Het publiek-professionele debat over de ontwikkeling van de stad vindt echter niet alleen plaats tijdens bijeenkomsten, maar ook in de (sociale) media. Platform STAD speelt hierin een actieve rol.

Doel is dat offline en online activiteiten elkaar inhoudelijk versterken. Enerzijds om de onderwerpen onder de aandacht te brengen of kennis en standpunten te delen. Anderzijds als promotie om mensen te interesseren ook actief deel te nemen aan het debat en naar de bijeenkomsten te komen. Platform STAD heeft een duidelijke communicatie-strategie. De toon is inhoudelijk, maar ook begrijpelijk voor mensen buiten de vakwereld en (kritisch-) constructief.

Vooraf rond de Haagse Openbare ruimte Prijs HOP was er in 2022 veel aandacht in zowel de media als de media kanalen van Platform STAD.

Website

De website van Platform STAD is de basis van de communicatie. Hierop staan alle uitnodigingen voor bijeenkomsten en worden na afloop de resultaten (verslagen en aanbevelingen) gepubliceerd. In de *Kwesties* is ruimte voor innovatieve invalshoeken op de stedelijke ontwikkeling van Den Haag. Afhankelijk van het onderwerp en de uitkomsten van een activiteit is de kwestie onderzoekend of agenderend. De verslagen van de activiteiten van Platform STAD worden ook als Kwestie gepubliceerd. Daarin worden dilemma's geschetst en aanbevelingen gedaan richting verschillende partijen in de stad. Op deze manier maken we de uitkomsten van de activiteiten transparant en is de inhoud, ook op de langere termijn, beschikbaar voor mensen die niet aanwezig waren bij de activiteit. Zo vult Platform STAD haar neutrale, agenderende en verbindende rol in Den Haag in.

Platform STAD heeft een herkenbare communicatiestijl en een overzichtelijke website met zeer regelmatig nieuwe content. De structuur van de website wordt met enige regelmaat aangepast. In 2021 is onder andere de zoekfunctie verbeterd door artikelen op onderwerp beter te ordenen. De aanpassingen waren erop gericht om bezoekers langer vast te houden en meer pagina's per keer te laten bekijken. Dit jaar zien we in de cijfers terug dat de aanpassingen hebben gewerkt. Het aantal pagina's per bezoeker is gestegen.

Nieuwsbrief

Via de nieuwsbrief worden geïnteresseerden op de hoogte gehouden. Daarin staan de uitnodigingen voor de bijeenkomsten en de kwesties met een link naar de website. Platform STAD maakt ook actief gebruik van LinkedIn om de inhoud van de website breed te verspreiden.

Bereik sociale media

In de sociale media merken we dat LinkedIn steeds meer dan Twitter het medium is dat aansluit bij onze doelgroep, met een kritisch opbouwende toon en gericht de inhoud van de berichten. Op LinkedIn groeit het bereik van Platform STAD. Doordat bij het programma van Platform STAD betrokken mensen – sprekers, inzenders, juryleden en winnaars van de HOP – berichten delen, bereiken we ook mensen buiten het directe eigen netwerk van Platform STAD.

Twitter was dit jaar veel negatief in het nieuws en de toon van berichten en reacties wordt steeds vaker negatief. Daarom hebben we de activiteit op Twitter sterk beperkt.

Door de coronacrisis waren tot en met het eerste kwartaal van 2022 bijeenkomsten maar beperkt mogelijk. Een groot deel van de bijeenkomsten vond daarom geheel of gedeeltelijk online plaats. Ook had Platform STAD de communicatiestrategie aangepast met meer gebruik van video. Nu bijeenkomsten met mensen in de zaal weer mogelijk zijn, is daar weer vol op ingezet. Werkelijk contact en de mogelijkheid tot napraten en ervaringen delen worden breed gewaardeerd door de deelnemers.

Omdat de bijeenkomsten niet langer voor een livestream worden opgenomen, kunnen deze ook niet op youtube worden gedeeld. Daardoor is de content en dus ook het aantal views voor dit platform ten opzichte van 2021 (covid-19) sterk gedaald. In januari is daarnaast het laatste deel uit de serie STAD in Beeld interviews, waarmee is gestart tijdens de lockdown, op youtube gedeeld.

STADmagazine 'Mensen kleuren Den Haag geel – groen - blauw'

December 2022 heeft Platform STAD het online STADmagazine 'Mensen kleuren Den Haag geel – groen - blauw' uitgegeven.

Het STADmagazine bevat alle inzendingen voor de HOP. Het magazine geeft in tekst en beeld een inspirerend overzicht van de initiatieven van stadmakers in de openbare ruimte van Den Haag. Ook bevat het magazine de waardering, aanpak en afwegingen van de jury.

Er is een kleine oplage gedrukt voor de inzenders van de HOP. De verspreiding heeft verder digitaal plaatsgevonden. Het magazine is te [downloaden](#) via de website.

Platform STAD in de media:

Platform STAD benadert voor een groter bereik van lezers de lokale media en landelijke vakbladen. Er worden persberichten verstuurd en artikelen geschreven voor media zoals AD Haagsche Courant, Den Haag FM, Omroep West, RTVdiscus en Den Haag Centraal. Een aantal artikelen worden doorgeplaatst op landelijke websites als Gebiedsontwikkeling.nu van de TU Delft.

Gebiedsontwikkeling.nu

<https://www.gebiedsontwikkeling.nu/artikelen/ruimte-voor-werk-wie-vult-de-gaten/>

Architectenweb

<https://architectenweb.nl/nieuws/artikel.aspx?ID=53250>

Den Haag FM, Bob staat op (dinsdag 30-08-2022 om 8.45 uur)

<https://cdn.denhaagfm.nl/luisteren/?src=fm&t%5Byear%5D=2022&t%5Bmonth%5D=8&t%5Bday%5D=30&t%5Bhour%5D=8>

Gebiedsontwikkeling.nu

<https://www.gebiedsontwikkeling.nu/artikelen/zet-de-komende-tien-jaar-een-stop-op-de-transformatie-van-werkgebieden/>

RTVdiskus zaterdag 3 september:

Interview over HOP en aansluitend deelname panelgesprek over groen in de wijken

Den Haag FM

<https://www.denhaagfm.nl/dhfm/4647257/sporten-barbecuen-of-moestuinen-dit-zijn-de-genomineerden-voor-de-haagse-openbare-ruimte-prijs>

Den Haag Centraal

Geen kruising aan een gordiaanse knoop – artikel over zevensprong

RTVdiskus zaterdag 11 november:

Interview over nominaties HOP

Wijknieuws Ypenburg

<https://www.ypenburg.nu/nieuws/8700-molenvlietpark-genomineerd-voor-haagse-openbare-ruimte-prijs-stem-nu.html>

AD

<https://www.ad.nl/den-haag/mengelmoestuin-en-buurttuin-zusterstraat-winnen-speciale-editie-haagse-openbare-ruimte-prijs~aea8f51c/>

Voorburgs dagblad

<https://voorburgsdagblad.nl/Den%20Haag%20&%20Regio/groene-matties-mengelmoestuin-wint-haagse-openbare-ruimte-prijs>

Den Haag FM

<https://www.denhaagfm.nl/dhfm/4659012/mengelmoestuin-en-buurttuin-zusterstraat-winnen-prijs-blij-met-de-prijs-voor-onze-lievelingsbaby>

Architectenweb

<https://architectenweb.nl/nieuws/artikel.aspx?ID=54766>

De Architect

<https://www.dearchitect.nl/276863/laatste-kwartaal-2022-regent-het-awards>

Platform STAD communicatie cijfers 2022 (vergeleken met 2021):

WEBSITE	Bezoekers	Weergaven
Totaal 2021	18.000	39.930
Gemiddeld per maand 2021	1.500	3.330
Totaal 2022	18.200	42.350
Gemiddeld per maand 2022	1.520	3.530

NIEUWSBRIEF / UITNODIGING	Geopend	% geopend
Gemiddeld 2021	1.570	40 %
Totaal 2021	32.960	41 %
21 nieuwsbrieven / uitnodigingen verstuurd. Totaal aantal abonnees eind 2021: 4000		
Gemiddeld 2021	1.535	41 %
Totaal 2022	33.750	
22 nieuwsbrieven / uitnodigingen verstuurd. Totaal aantal abonnees eind 2022: 3.620		

TWITTER	Bezoeken aan profiel	Weergaven
Totaal 2021	590	23.880
Gemiddeld per maand 2021	50	1.990
Totaal aantal volgers eind 2021: 910		
2022 n.v.t.		

LINKEDIN	Weergaven
Totaal 2021	16.800
Gemiddeld per maand 2021	1.400
Aantal volgers eind 2021: 780 (620 in 2020)	
Totaal 2022	20.920
Gemiddeld per maand 2022	1.745
Aantal volgers eind 2022: 955	

youtube	Weergaven
Totaal 2021	7.300
Gemiddeld per video 2021	350
Totaal 2022	570
Gemiddeld per video 2022	190

5. Partners

Platform STAD gaat efficiënte samenwerkingen met andere organisaties aan. Dat levert verrassende nieuwe verbindingen en kruisbestuiving op. Ook organiseren we regelmatig afstemming met diverse initiatieven en de gemeenteraad om voeling te houden met elkaars prioriteiten, aandachtspunten en programmering.

STADpartners

Platform STAD heeft daarnaast een netwerk van partijen bijeengebracht die het platform financieel steunen. Deze *STADpartners* vormen een netwerk van bevlogen marktpartijen en corporaties die hun

kennis en visie op de stedelijke ontwikkeling van Den Haag willen delen en agenderen. Met hun bijdrage verbreedt Platform STAD eveneens haar financiële basis.

STADpartners in 2022 zijn:

Tijdens de halfjaarlijkse partnerbijeenkomsten wordt strategisch nagedacht en gedebatteerd over toekomstige stedelijke ontwikkelingen van Den Haag. Bij deze bijeenkomsten zijn ook bestuurders van de gemeente Den Haag aanwezig. En afhankelijk van het onderwerp worden

6. Financiën

Platform STAD ontvangt een subsidie van de gemeente Den Haag. Het bedrag wordt aangevuld doordat Platform STAD een aantal activiteiten in opdracht organiseert, steeds onder de voorwaarde dat hierbij de onafhankelijke inhoudelijke invulling gewaarborgd is. Een belangrijke bijdrage wordt tevens verkregen door sponsoring door de STADpartners. En af en toe ontvangen we een subsidie van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Ook in 2022 hebben we weer veel tijd hebben moeten steken in het regelen van de gemeentelijke subsidie. Om dit te vergemakkelijken én een stevige meerjarige programmering op te zetten waarbij ook meerjarige gelden van fondsen en andere partijen kunnen worden ingezet, blijven we streven naar een meerjarige subsidie.

Met de inkomsten worden de organisatie en inhoudelijke voorbereiding van de activiteiten, de communicatie en de kosten voor de debatten zoals zaalhuur, techniek en catering bekostigd. De verantwoording van de besteding van de middelen is na te lezen in de Jaarrekening 2022 van Platform STAD.

